

**Законодавчі ініціативи за період 1– 30 листопада 2022 року,
що впливають на діяльність виробників електричної енергії з ВДЕ**

Верховна Рада України

Закони, що набули чинності

16 листопада 2022 року прийнято Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 2738-ІХ.

Закон набрав чинності 18 листопада 2022 року. Законом затверджено відповідний указ Президента України, яким продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 21 листопада 2022 року строком на 90 діб.

16 листопада 2022 року прийнято Закон України «Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку проведення загальної мобілізації» № 2739-ІХ.

Закон набрав чинності 20 листопада 2022 року. Законом затверджено відповідний указ Президента України, яким продовжено строк проведення загальної мобілізації з 21 листопада 2022 року на 90 діб.

04 листопада 2022 прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Закон набрав чинності 04 грудня 2022 року. Законом викладено у новій редакції статті 25 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо організації та порядку бронювання військовозобов'язаних. Так, мають право здійснювати бронювання працівників підприємства:

- яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), у разі якщо це необхідно для виконання встановлених мобілізаційних завдань (замовлень);
- або які здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, необхідних для забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань;
- або які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

При цьому, критерії та порядок, за якими здійснюється визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, встановлюються Кабінетом Міністрів України. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності Законом повинен прийняти нормативно-правові акти, спрямовані на реалізацію Закону.

У поточному часі Мінекономіки вже здійснює підготовку відповідного проекту рішення Кабінету Міністрів України, в якому будуть сформульовані критерії визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Закони, прийняті в цілому

03 листопада 2022 прийнято Закон України «Про Державний бюджет на 2023 рік».

ВРУ ухвалено Державний бюджет України на 2023 рік, яким зокрема передбачено зупинити на 2023 рік дію частини третьої статті 8 Закону України «Про альтернативні джерела енергії», згідно з якою Кабінет Міністрів України повинен передбачати у державному бюджеті видатки на фінансову

підтримку гарантованого покупця для оплати електричної енергії виробниками ВДЕ у розмірі, не менше 20 відсотків прогнозованої виробничої товарної продукції електричної енергії з альтернативних джерел на відповідний рік.

Також законом передбачено створення Фонду ліквідації наслідків збройної агресії у складі спеціального фонду держбюджету. Серед напрямків використання, кошти Фонду будуть використовуватись на реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів критичної інфраструктури, пов'язаних з наданням послуг з водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, електропостачання, освітлення. У другому читанні відповідно до проекту закону для фінансування цілей Фонду передбачена сума 35,5 млрд грн.

Закон набирає чинності 01 січня 2023 року.

Зареєстровані проекти

08 листопада 2022 року за №8191 зареєстрований проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо продовження строку введення в експлуатацію об'єктів відновлюваної енергетики за договорами купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом, укладеними до 31 грудня 2019 року.

Зазначений проект закону передбачає:

подовження на два роки строку введення в експлуатацію об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім енергії сонячного випромінювання) суб'єктами господарювання, які уклали договори купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом до 31 грудня 2019 року;

подовження на два роки строку дії технічних умов для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з енергії сонця), виданих суб'єктам господарювання, які уклали договори купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом до 31 грудня 2019 року.

Кабінет Міністрів України

Прийняті рішення

Постанова КМУ від 25 листопада 2022 р. № 1319 «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами».

Постановою Уряду вносяться зміни до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, а саме у частині:

- встановлено, що продавцями електричної енергії на електронних аукціонах можуть бути виробники електричної енергії (крім виробників, яким встановлено "зелений" тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку) та інші учасники ринку, які мають намір продавати електричну енергію на аукціонах. Зазначена зміна відповідає останнім змінам, що відбулись у статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії», згідно з якими виробники здійснюють продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах (крім виробників, яким встановлено "зелений" тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку);

- гарантованому покупцю дозволено брати участь у двосторонніх безперервних аукціонах у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

Постанова КМУ від 15 листопада 2022 р. № 1298 «Про внесення змін до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації».

Постановою Уряду вносяться зміни до Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, які зокрема стосуються врахування під час розроблення і затвердження, внесення змін до містобудівної документації на місцевому рівні державних інтересів, інтересів суміжних територіальних громад, інтересів територіальних громад, громадських інтересів. Під врахуванням інтересів розуміється представлені у вигляді відповідних документів - концепції, стратегії, державні та регіональні програми, містобудівна документація, дані щодо сучасного стану та планів розвитку відповідних територій.

Постанова може впливати на діяльність виробників ВДЕ або потенційних інвесторів, які реалізують або мають намір реалізувати інвестиційний проєкт у сфері ВДЕ у разі, якщо реалізація проєкту вимагає розробку та затвердження містобудівної документації на місцевому рівні або внесення змін в існуючу документацію.

Постанова КМУ від 04 листопада 2022 р. № 1259 «Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації»

Постанова КМУ від 04 листопада 2022 р. № 1259 «Про продовження строків дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації».

Постановою встановлено, що строки дії відстрочок від призову на військову службу під час мобілізації, надані військовозобов'язаним відповідними рішеннями Мінекономіки згідно з постановою КМУ від 3 березня 2022 р. № 194 «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану» та які не закінчилися на день набрання чинності цією постановою (тобто станом на 10 листопада), продовжуються автоматично на один місяць. Відповідно, не потребують отримання окремого рішення Мінекономіки.

НКРЕКП

Прийняті рішення

29 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1592 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

Зазначеною постановою затверджено зміни до Правил ринку та Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, які передбачають особливості роботи операторів установок зберігання енергії (УЗЕ) на різних сегментах ринку електричної енергії та використання УЗЕ учасниками ринку електричної енергії.

29 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1575 «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 26 березня 2022 року № 352».

Зазначеною постановою внесено зміни до постанови НКРЕКП від 26 березня 2022 року № 352 «Про затвердження Порядку тимчасового приєднання електроустановок до системи розподілу у період дії в Україні воєнного стану», якими:

- відновлюється робота сервісу «Особистий кабінет замовника» на вебсайтах операторів систем розподілу, в якому, зокрема, забезпечується можливість подачі замовником заяви про тимчасове приєднання і отримання замовником інформації в режимі онлайн щодо організаційних та технічних заходів, які здійснюються оператором системи розподілу для надання послуги з тимчасового приєднання, через сервіс «Особистий кабінет замовника»;
- уточнюється процедури проходження окремих етапів подачі заяви про тимчасове приєднання;
- уточнюється термінологія;
- тощо.

29 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1574 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 26 березня 2022 року № 350».

Зазначеною постановою, зокрема, скасовано пункт 6 постанови НКРЕКП від 26 березня 2022 року № 350 «Про особливості ліцензування у сферах енергетики та комунальних послуг у період дії в Україні воєнного стану», яким було передбачено, що заяви про отримання ліцензії та повідомлення про зміни у документах, що подавалися до заяви про отримання ліцензії подаються до НКРЕКП виключно в електронній формі. Із скасуванням зазначеної норми поновлюється право заявників обирати спосіб подачі документів для отримання адміністративної послуги в НКРЕКП, а саме:

- нарочно (у паперовій формі),
- поштовим відправленням з описом вкладення,
- або в електронній формі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

23 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1551 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332».

Зазначеною постановою внесено зміни до підпункту 4) пункту 1 постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» серед яких, зокрема:

збільшено максимальний обсяг продажу для виробників електричної енергії, які здійснюють запуск генеруючого обладнання, яке знаходилося в роботі більше половини розрахункових періодів за період d-3 – d-17, і яке необхідне для стабільної роботи енергосистеми, на торговий день d (раніше визначався як 125 % від середнього значення обсягу відпущеної електричної енергії за період d-3 - d-9 відповідного учасника ринку).

17 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1509 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332».

Зазначеною постановою внесено зміни до підпункту 8) пункту 1 постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 р. № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану». Підпункт 8) пункту 1 постанови визначає перелік обставин, за наявності яких здійснюється позапланове виставлення рахунку за небаланси електричної енергії.

Прийняті зміни надають право ОСП (у ролі Адміністратора розрахунків) за результатами перевірки наявних даних щодо діяльності сторони, відповідальної за баланс (СВБ), також формувати та надавати позапланові рахунки СВБ у разі наявності інформації щодо накладення арешту на банківський рахунок СВБ. СВБ зобов'язана здійснити оплату позапланового рахунку у день його

виставлення (якщо повідомлення отримано до 14:00) або наступного дня (якщо позаплановий рахунок надіслано СББ після 14:00).

16 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову від № 1507 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 17 листопада 2021 року № 2236».

Зазначеною постановою внесено зміни до постанови НКРЕКП від 17 листопада 2021 року № 2236, згідно з якими АТ «Оператор ринку» погоджено розраховані:

- фіксований платіж за користування програмним забезпеченням оператора ринку у розмірі 3 359,51 грн (без ПДВ);
- тариф на здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР у розмірі 8,89 грн/МВт*год (без ПДВ).

10 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1407 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 18 грудня 2018 року № 1965».

Зазначеною постановою внесено зміни до постанови НКРЕКП від 18 грудня 2018 року № 1965 «Про затвердження Методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу». Змінами визначена формула плати за нестандартне приєднання «під ключ» для електроустановок, призначених для зберігання енергії.

01 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1396 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332».

Зазначеною постановою внесено зміни до пункту 1 постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 р. № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану», якими:

визначено учасників ринку, для яких ОСП (в ролі Адміністратора розрахунків) не здійснює формування позапланових рахунків за небаланси електричної енергії, виставлення яких передбачено підпунктом 8) пункту 1 постанови;

затверджено нове значення медіанної ціни небалансу електричної енергії до рівня 4 184,23 грн/МВт·год (на рівні середньозваженої ціни негативного небалансу станом на 26 жовтня 2022 року за останні 30 днів). Розрахунок ціни був проведений НЕК «Укренерго» на основі наявних даних за період з 11 вересня 2022 року до 10 жовтня 2022 року.

01 листопада 2022 року на засіданні НКРЕКП прийнято постанову № 1369 «Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу».

Зазначеною постановою внесено зміни до Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310.

Зміни затверджені на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку установок зберігання енергії» від 16 червня 2022 року. Змінами передбачено:

- планування установок зберігання енергії (УЗЕ) в плані розвитку на 5 років;
- порядок надання послуги з приєднання УЗЕ;
- порядок встановлення УЗЕ користувачами системи розподілу;
- питання експлуатації УЗЕ в системі розподілу;
- порядок визначення вартості плати за послугу з розподілу електричної енергії для УЗЕ;

- особливості реалізації права ОСР мати у власності, володіти, користуватися, розробляти, управляти чи експлуатувати УЗЕ.

Постановою також передбачено, що користувачі систем розподілу, які встановили генеруючі установки та/або УЗЕ, протягом року з дня набрання чинності цією постановою мають привести власні генеруючі установки та/або УЗЕ у відповідність до вимог Кодексу систем розподілу (виконання технічних вимог, передбачених пунктом 4.12.2 глави 4.12 та/або пунктом 4.13.2 глави 4.13 розділу IV Кодексу систем розподілу).